

Diskussie

Het nut van een andere huwelijkswetgeving

In het Vakblad voor Huishoudkunde nr 4(1) staat een brief van Mw Nielsen-Muller afgedrukt, waarin zij - wederom - aandacht vraagt voor haar idee de *huwelijkswetgeving* te veranderen. Wij zijn het helemaal met haar eens, dat is de dienstbaarheid waarvan zij daarin spreekt geen goede zaak is. Ook het feit, dat in Nederland een vrouw die de huishouding voor haar man doet, formeel geen recht op haar eigen inzicht te besteden geld, vinden wij een misstand. Daarom denken wij, dat een wijziging in de wet geen kwaad kan. Maar wij vragen ons wel af of van een dergelijke wijziging zo veel heil te verwachten is als Mw Nielsen-Muller meent. Het idee riep bij ons in ieder geval een groot aantal vragen op.

1. Wanneer een echtpaar in gemeenschap van goederen getrouwd is, bezitten beide partners ieder de helft van de goederen. Is het niet zo, dat daarom veel (althans goedwillende) echtparen ook het inkomen als gezamenlijk bezit beschouwen? En daarom er ook op de manier als u bedoelt, mee omgaan?
2. Zou het werkelijk slechtwillende echtparen met een wettelijke regeling kunnen dwingen? Natuurlijk, je kunt naar de rechter gaan, wanneer je je deel niet krijgt. Maar als het zo ver is, is er van een huwelijk ook niet veel meer over. Of is het de bedoeling dat de werkgever de helft van het salaris op de rekening van de binnenshuis werkende partner stort?
3. Wat doe je als vrouw, wanneer je man of diens werkgever keurig 50% van het 'gezinsinkomen' op jouw rekening stort en jou voor de kinderen laat opdraaien? En wanneer je daarover klaagt zegt: 'Jij wilde toch kinderen?' Zou je die kinderen dan de helft van hun eten geven en ze vervolgens naar hun vader sturen, als je weet, dat hij er niets aan doet?
4. Is de regeling relevant voor gezinnen (laten we ons daar naar gemakshalve toe beperken), die maar net het hoofd boven water kunnen houden; die iedere maand weer blij zijn wanneer ze hun rekeningen kunnen betalen? Wat maakt het voor de binnenshuis werkende partner in zo'n geval uit of zij of hij mede-eigenaar van dat hongerloontje is?
5. Waarom zou mede-eigenaarschap van het inkomen betekenen, dat er geen financiële drempel meer is om buitenshuis of binnenshuis te werken? Vrouwen zijn gemiddeld altijd nog lager opgeleid dan mannen, dus in de meeste gezinnen zal een buitenshuis werkende vrouw minder inkomen opleveren dan een binnenshuis werkende man. of moet bij

eventuele rolwisseling het gezinsinkomen veilig gesteld worden middels een inkomensgarantie?

6. Wanneer je als (gehuwde) vrouw ook uitzichten hebt op pensioen, WW, enzovoort middels je werkende partner, dan zou je dat ook sociale voorzieningen kunnen noemen die aan jouw huisvrouwenbaan vastzitten. Zolang een huishuisman niet dezelfde rechten heeft, blijft het een ongelijke keuze.
7. Maakt een dergelijke regeling mannen meer bedreven in de huishoudvoering?
8. Hoe zouden bij invoering van dit systeem alleenstaanden gehonoreerd moeten worden? Blijven zij, zoals nu, een zogenaamd dubbel inkomen verdienen (voor een dubbele taak)?
9. Wanneer de buitenshuis werkende partner vertrekt, van wie ontvangt de achterblijvende partner dan een inkomen? Moet de ex-echtgeno(o)t(e) dit dan betalen? En wanneer deze ex hertrouwt, wat gebeurt er dan? Hoe moet de 'gelijkwaardigheid' van de twee vennoten van de gezinsonderneming geregeld worden wanneer het gezin uiteen valt?
10. Aan de samenleving zou volgens mw Nielsen-Muller de vraag voorgelegd moeten worden: 'met welk recht verlangt u van de gehuwde vrouw haar arbeidsinspanning te moeten leveren met verbod daartegenover de normale kontraprestatie te ontvangen?' (kursivering CB/GC). Maar wat is normaal in deze constructie? Bijvoorbeeld: twee vrouwen verrichten hetzelfde werk (huishoudelijke arbeid). De ene is met een hoogleraar getrouwd, de ander met een schoonmaker. Ontvangen zij dus voor hetzelfde werk een totaal verschillend inkomen?
11. Zouden vrouwen die mede-eigenaar van een inkomen zijn, maar verder wel full-time huisvrouw, anders met dat geld omgaan, dan ze nu doen? Zouden ze er meer van voor zichzelf besteden? Of blijven zij zodanig voortdurend gekonfronteerd met de zorg voor het welzijn van anderen, dat zij hun geld toch weer aan het huishouden en extraatjes voor de kinderen uitgeven?
12. Over het algemeen voelen vrouwen zich meer verantwoordelijk voor het welzijn van anderen dan mannen. Is er sprake van vrije keuze wanneer binnen dergelijke verhoudingen mannen ervoor kiezen buitenshuis te gaan werken en vrouwen binnenshuis? Mag je de mannen dan niet een duwtje geven om ook eens aan een ander te denken?
13. Naar onze mening staan vrouwen, die nu voor recht op arbeid en individualisering van inkomens strijden, voor veel meer, dan voor het recht op geld alleen. Het gaap vooral om maatschappelijke erkenning; om zinvol werk, dat je voldoening geeft, niet alleen voor je zelf, maar omdat het door anderen getoetst wordt; om werk dat niet in eenzaamheid verricht hoeft te worden. Het is veel belangrijker om als een volwaardig persoon gezien te worden, dan als de binnenshuis werkende partner van

een ander. Ook al ben je dan mede-eigenaar van diens inkomen.

Nogmaals: *wij zijn niet tegen een wetswijziging*. Wij denken dat er nog veel vragen beantwoord moeten

worden, wil een dergelijke wetswijziging ook werkelijk iets betekenen.

Corrie Brussé, Utrecht en
Gerda Casimir, Rhenen.

VHN

VERENIGING VOOR HUISHOUDKUNDE IN NEDERLAND*

Voorjaarsvergadering

Op 22 april 1983 was de poort van het Provinciaal Ziekenhuis te Santpoort open voor de VHN-leden en belangstellenden. De opkomst van de leden was vooral voor het huishoudelijk gedeelte van de *Algemene Ledenvergadering* enigszins teleurstellend.

Als we ons echter realiseren, dat het ledenbestand van de VHN nogal gevarieerd is, zowel wat betreft belangstellings sfeer als wat betreft werk- of studiesituatie, is in te zien, dat het moeilijk anders kan. Op deze *door-de-weekse dag* was een andere groep leden aanwezig dan op de december-vergadering 1982, die op een zaterdag plaatsvond. Voor de komende *najaarsvergadering* is weer gezocht naar een ander alternatief, namelijk 30 november in Utrecht vanaf 16.00 uur. Misschien komt door een dergelijk afwisselend vergaderpatroon ieder lid in de gelegenheid om deze bijeenkomsten nu en dan bij te wonen.

De thuisblijvers hebben iets gemist. Niet zozeer vanwege de *huishoudelijke vergadering*, die overigens een belangrijke informatieve functie heeft voor bestuur en leden wederzijds. (De notulen van deze vergadering zullen vóór de najaarsvergadering worden verspreid.)

De *rondleiding* door een modern opgezette psychiatrische afdeling bood voor de meesten onder ons nieuwe interessante gezichtspunten. De moeite, die wordt gedaan om de patiënten in hun dagelijkse woonsituatie te begeleiden alsof zij 'thuis' zijn en hen door middel van therapieën te

re-aktiveren of actief te houden, moet bepaald niet onderschat worden.

In het thema-gedeelte sloot de lezing van Dr. Pennartz hier precies op aan: *'De rol van nieuwbouw in leven en leefklimaat binnen een verpleeghuis'*, gebaseerd op zijn onderzoek in het verpleeghuis *Hornerheide*.

De opzet van dit nieuwe gebouw door een gerenommeerd en ervaren architecten-bureau bleek, nadat het tehuis bewoond werd, niet geheel te voldoen aan de eisen van verzorgers en verzorgden. Door middel van gesprekken en observaties werd duidelijk, dat de activiteiten van de bewoners voor een deel bepaald – en geremd – werden door de ruimtelijke indeling van het gebouw, vooral ten gevolge van de ligging van therapie-ruimten en dagverblijven ten opzichte van de kamers van de patiënten.

Een dergelijke situatie in een verpleeghuis is ongetwijfeld geen uitzondering, maar dit is niet eerder zo systematisch onderzocht als nu door Pennartz is gedaan. Deze evaluatie is een eerste aanzet, waarvan hopelijk de resultaten zullen doorwerken in toekomstige bouwprocessen. Het rapport is gepubliceerd door de Vakgroep Wonen van de LH Wageningen: nr 58 d I getiteld *Hornerheide, een verpleeghuis onderzocht*. Wageningen 1983. Auteurs: Paul Pennartz en Inge Hoogerbrug. Het onderwerp riep bij de aanwezigen volop stof tot discussie op. Het was goed, dat een aantal leden van de VAT (Vereniging van Afgestudeerde THW-ers) deze middag ook aanwezig waren.

Jeanne van 't Klooster
sekretaris VHN

* Deze rubriek staat onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de VHN.